

Landskab og bebyggelse

Mange bemærker ikke Gentoftes afvekslende landskab, når de færdes i kommunen. Bygninger, træer og planter har sløret terrænformerne, og de menneskeskabte ændringer gør det vanskeligt at erkende det oprindelige landskab.

Mange lavbundsarealer er tørlagte, og mange vandløb er lagt i rør. I Klampenborgdalen løb Hvidørebækken eller Enghaverenden tidligere ned til Øresund. Til Gentofte Sø løb Brobækken. De er ligesom de gamle skelbække, Vangede Rende mod Gladsaxe og Rosbækken mod København, lagt i rør. Alene Gentofte Rende, den tidligere Ellebæk, kan stadig ses.

Anlæg af vej- og banedæmninger har forandret landskabets udseende. Det er sikkert kun de færreste, der er opmærksomme på, at Jægersborg Allé fra kaserne til Bernstorffparken, er anlagt på en dæmning tværs over den oprindelige Hundesø og Søndersø.

Det voldsomme byggeri, der fandt sted udenfor Københavns volde på brokvarterene i sidste halvdel af 1800-årene, betød stor efterspørgsel efter mursten. Mange nye teglværker skød op i byens omegn, ikke mindst i Gentofte. De store landskabsændringer, der var en følge af lergravningen, dannede baggrund for etablering af industriområdet nord for Vangede og den senere bygning af de store trafik anlæg - Lyngbyvejen, Helsingørmotorvejen, Motorringvejen og Nordbanen. Ved anlæggelsen af Gentofte Stadion har man udnyttet lergravens profil i sportsanlæggets opbygning.

Det oprindelige landskabs udseende og form bliver dog ikke altid udvisket. Det kan også tydeliggøres af de menneskeskabte projekter. For eksempel følger de store veje og jernbaners linjeføring i almindelighed princippet om 'den mindste modstand'. Det vil sige, at anlæggene er søgt placeret, hvor der var færrest udsving i terrænet. Fx er både Lyngbyvej og Bernstorffsvej anlagt efter en ret linje på et næsten vandret terræn. Hvorimod Strandvejen bugter sig ved foden af den gamle kystskrænt. Også ved gravhøjes, kirkers, vandtårnes og forsvarsanlægs placering er der taget udgangspunkt i den oprindelige terrænform.

Skov og strand har i Gentofte Kommunes historie altid været betydende lokaliseringsfaktorer. Dyrehaven og øresundskysten har tiltrukket såvel konger som almindelige mennesker. Begge spiller fortsat en stor rolle for oplevelsen af Gentofte Kommune, som de omslutter og afgrænser på hele strækningen mod nord og øst. Dyrehaven og øresundskysten er tillige væsentlige udflugtsmål for en stor del af Københavns befolkning.

Øresundskysten har altid været en afgørende lokaliseringsfaktor for bebyggelsen i Gentofte Kommune. Til venstre i billedet ses Strandvejens slyngede forløb frem mod Charlottenlund Skov og videre op langs kysten.